

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MIŠKŲ ĮSTATYMO NR. I-671 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIIP-1103

Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2018 m. lapkričio 21 d. sprendimo Nr. SV-S-991 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 1 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutaria:

Nepritarti Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-1103 (toliau – Įstatymo projektas) dėl šių priežasčių:

1. Priėmus Įstatymo projektu siūlomus pakeitimus, būtų nepagrįstai išplėstas išimtinių miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis atvejų sąrašas, o tai prisidėtų prie Lietuvos Respublikos Konstitucijos saugomos nacionalinę reikšmę turinčios vertybės – miškų ir juose esančių gamtinių vertybių – nykimo. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą yra pažymėjęs, kad žemės, miškų, parkų, vandens telkinių tinkamas naudojimas ir apsauga yra žmogaus egzistavimo, žmogaus ir visuomenės išlikimo bei raidos sąlyga, tautos gerovės pagrindas. Pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją natūrali gamtinė aplinka, gyvūnija ir augalija, atskiri gamtos objektai, taip pat ypač vertingos vietovės yra visuotinę nacionalinę reikšmę turinčios nacionalinės vertybės; jų apsauga bei gamtos išteklių racionalaus naudojimo ir gausinimo užtikrinimas – tai viešasis interesas, kurį garantuoti yra valstybės konstitucinė priedermė (Konstitucinio Teismo 2005 m. gegužės 13 d. nutarimas; 2006 m. kovo 14 d. nutarimas). Naujas išimtinis miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis atvejis turėtų būti įtvirtinamas tik tuo atveju, jei tai būtina viešojo intereso tenkinimui, arba miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis atvejis, nors ir netenkintų viešojo intereso, tačiau dėl tam tikrų priežasčių galėtų būtų pripažįstamas objektyviai svarbesniu nei miško išsaugojimas. Šiuo atveju Įstatymo projektu siūlomas naujas miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis atvejis nelaikytinas tenkinančiu viešąjį interesą, o Įstatymo projekto aiškinamajame rašte pateikiamas tikslas privačios žemės sklypuose atstatyti sugedusias sausinimo sistemas, pritaikytas žemės ūkio paskirties žemei, ir šią žemę efektyviai panaudoti pagal buvusią paskirtį negali būti laikomas svarbesniu, nei toje žemėje jau susiformavusio miško ir jame esančių gamtinių vertybių išsaugojimas.

2. Siūlomas teisinis reguliavimas pažeistų asmenų lygybės principą, nes vienai žemės savininkų grupei, kurių žemėje sugedusi žemės sausinimo sistema, būtų nustatomas

privilegiuotas teisinis reguliavimas, atleidžiant nuo pareigos įveisti mišką arba sumokėti kompensaciją. Lietuvos Respublikos melioracijos įstatymo 6 straipsnio 1 punkte numatyta, kad žemės savininkai privalo naudoti pagal paskirtį ir prižiūrėti melioruotoje žemėje esančius nuosavybės teise priklausančius melioracijos statinius, skubiai remontuoti, jei dėl jų gedimo gali būti padaryta žalos kitų asmenų ar valstybės turtui, gamtinei aplinkai. Atsižvelgiant į tai, kad tam tikrais atvejais gedimai galėjo atsirasti ir dėl kai kurių žemės savininkų netinkamo rūpinimosi jiems priklausančiais melioracijos įrenginiais ir kad pagal Lietuvos Respublikos miškų įstatymo (toliau – Miškų įstatymas) 13 straipsnio 2 dalį žemės savininkas turi pakankamai ilgą laiko tarpą (kol savaiminukai pasieks ne mažesnę kaip 20 metų vidutinį amžių) išvengti situacijos, kuomet atsirastų pareiga ne miško žemę inventorizuoti ir įtraukti į apskaitą kaip mišką, todėl Įstatymo projektu siūlomas reguliavimas sąlygotų nepagrįstas privilegijas.

3. Įstatymo projektu siūlomas teisinis reguliavimas sukurtų objektyviai nepagrįstas prielaidas privačios miško žemės savininkams, organizuojantiems privačios miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis, netaikyti Miškų įstatymo 11 straipsnyje įtvirtinto kompensacinio mechanizmo, o tai prisidėtų prie miškų nykimo. Pažymėtina, kad miško žemę paverčiant kitomis naudmenomis miško aplinka yra iš esmės sunaikinama. Todėl siekiant atkurti sunaikintų miškų plotus ir užtikrinti nuoseklų šalies miškingumo didėjimą, Miškų įstatymo 11 straipsnyje įtvirtintas kompensacinis mechanizmas. Vadovaujantis Miškų įstatymo 11 straipsnio 9 dalimi, privačios miško žemės savininkai, organizuojantys privačios miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis, turi teisę pasirinkti kompensavimo būdą, t. y. jiems nuosavybės teise priklausančioje žemėje įveisti mišką ne mažesniame plote, negu kitomis naudmenomis paverčiamos miško žemės plotas, arba sumokėti į valstybės biudžetą piniginę kompensaciją. Pažymėtina, kad visos už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis sumokėtos piniginės kompensacijos įtraukiamos į valstybės biudžeto pajamas ir naudojamos išimtinai tik naujiems miškams įveisti skirtai žemei įsigyti, miškams įveisti ir kitoms su miškų priežiūra, apsauga ir tvarkymu susijusioms reikmėms.

4. Įstatymo projekte numatytas teisinis reguliavimas turėtų neigiamos įtakos valstybės finansams, nes į valstybės biudžetą būtų sumokama mažiau kompensacijų už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis. Atitinkamai ta pačia apimtimi mažėtų miškų plotų plėtos darbai, kurie finansuojami Bendrųjų miškų ūkio reikmių finansavimo programos lėšomis.

Ministras Pirmininkas

Aplinkos ministras

Energetikos ministras,
LAIKINAI EINANTIS
APLINKOS MINISTRO
PAREIGAS
Žygimantas Vaičiūnas
2019-01-23

Teisės ir personalo departamento
direktoriė
Agnė Jakstienė
2019-01-23

Teisės ir personalo
departamento patarėja
Regina Jurkonienė
2019-01-23